

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia: **BRAȘOVU**, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.

Receptivitate nu se primesc. Manuscrise nu se restituie.

Birourile de anunțuri: **Brașov**, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.

Inserate mai primesc în Viena: *B. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Haas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukas, A. Oppelk, J. Donnerberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.

Prețurile inserțiilor: o serie garsonă pe o colină 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarife și învoială.

Reclame pe pagina a III-a o serie 10 cr. v. a. séu 30 ba.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„Gazeta” este în fă-care și abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 franci. Se primumără la toate oficiile poștale din intru și din afară și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov: a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagială I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 6 cr. v. a. séu 15 ba. Atâtă abonamentele câtă și inserțiile suntă a se plăti înainte.

Nr. 26. Brașov, Vineri, 5 (17) Februarie 1893.

Brașov, 4 Februarie v.

Io numărul de erī alū fōiei nōstre amū publicatū o corespondență din Sibiu, în care ni-se spune între altele, că la internatul de fetițe române alū Asociațiunei transilvane, dintre cele 60 de locuri, pentru câte este acela înființatū, se mai află pentru semestrul alū doilea vre-o cincī locuri vacante.

Scirea acēsta ne pare cam bătētōre la ochi, nu pentru-că dōră amū fi nemulțumitī cu fracuența șcōlei civile de fete a Asociațiunei și a internatului ei, căci acēstă fracuență, mulțumitā bunului nume și îngrijirilor deosebite, ce li-se dau fetițelor nōstre în acea șcōlă și internatū, cresce din anū în anū. Dér ne pare bătētōre la ochi scirea de mai susū pentru-că scimū pe base de date autentice, că și astādī, pe lângă totū avēntulū frumosū și imbucurātōrū, ce l’au luatū internatele și șcōlele nōstre de fetițe, se mai află încă cāte-va sute de fetițe române prin mănăstiri și institute străine, unde se crescū în spiritū streinū de legea și neamulū nostru, în spiritū desprețitorū față de totū ce este romānescū.

Dēcā aceste fetițe române, crescute în institute streine, arū fi ficele unorū părinți fără dare de mână și lipsitī de mijlōcele trebuincioase pentru susținerea lorū la șcōle și în internate române, lucrulū ni-s’ar păré mai puținū durerosū. Curiosū și de ne’nțelesū este însă, că de obicei tocmai aceia dintre părinții romāni, carī dispunū de mai bune mijlōce; tocmai aceia, pe carī în prima liniā i-a avutū în vedere Asociațiunea nōstră la întemeierea șcōlei și internatului sēu; tocmai aceia, și-cemū, carī ar trebui sē arate mai

multū entusiasmū față de o educațiune superiōră națională a ficelelor lorū: tocmai aceștia suntū, carī trecēndū cu vederea frumoșele ocaziuni, ce li-se oferă ađi intru a da fetițelor lorū o creștere națională, le infundă în institute streine, unde din fragedă copilăriā li-se infiltrează unū spiritū streinū și cu totulū opusū educațiunei naționale, care trebuie sē fiā fundamentulū creșterei orī cārui poporū.

Cu câteva decenii înainte de asta, părinții romāni ardeau de dorulū de-a avē și ei șcōle și institute romānesci, în carī sē pōtă da ficelelor lorū o creștere națională. Ear astādī, când după grele lupte și mari sacrificii amū ajunsū sē avemū și noi câteva șcōle și internate romānesci, sē veđi tu internatele și institutele străine im-populate cu fetițe de ale nōstre, ér la șcōlele și internatele romāne se găseșcī locuri vacante! Nu este ore acēsta o tristă caracteristică a timpului?

Dēcā șcōlele și internatele străine din țēră ar fi mai bune ca ale nōstre; dēcā îngrijirea, ce li-se dă fetițelorū în acele, ar fi mai prevenitōre ca intr’ale nōstre, orī dēcā celū puținū susținerea în acele i-ar costa pe părinți mai puțin cheltueli decâtū la șcōlele și internatele nōstre romānesci: atunci lucrulū și-ar mai găsi ore-care explicare. Până acum însă n’amū audītū pe nimenea sē pună șcōlele și internatele nōstre romānesci îndērētulū celorū străine, și mai ales îndērētulū celorū streine unguresci, pe carī în prima liniā le avemū aici în vedere și carī nici din punctulū de vedere alū pedagogiei, nici alū îngrijirei, nici alū igienei nu stau cu nimicū mai pe susū decâtū ale nōstre. Pentru

ce dér își crescū părinții romāni fetițele lorū la institute străine, pe câtū timpū intr’ale nōstre mai este încă locū?

Ni-se pare, o spunemū curatū, că pricina rēului provine în mare parte și dintr’unū felū de ambițiā păgubitōre și rēu înțelesă. Le cam place unorū omenī sē se laude, că și-au crescutū ficele în cutare și cutare institutū străinū, ca și cum institutele străine dela noi ar fi totū atâtea academii celebre din străinătate, măcarū că în faptă ele nu suntū, decâtū pōte nisce simple șcōle, carī nu se pōtū nici compara cu șcōla civilă publică a Asociațiunei transilvane, ba pōte nici cu celelalte șcōle superiōre de fetițe ale nōstre.

Ar fi timpulū sē ne reculegemū odată și sē nu mai considerămū totū ce e străinū mai bunū, decâtū ceea ce e alū nostru. Părinții romāni sē-și aducă aminte, că nu pentru străini își crescū fetițele lorū, ci pentru Romāni. Si-lēcă-se deci a-le da o educațiune națională, căci singurū acēsta va putē atrage și mulțumi inimele romānesci, singurū acēsta va putē forma temelile unorū familii romānesci puternice și sănētōse.

Nu este chiamarea fetițelorū nōstre de-a se face marionetele streinilorū, pentru a cārōrū mulțumire sē le învețe limba și sē le însușescă obiceiurile, ci chiamarea lorū este de-a ferici inimī romānesci și de-a produce mulțămire în vetre romānesci. Acesta este scopulū, pentru a cārui realizare n’avemū nici cea mai mică lipsă de creștere străinā.

părțitū astfel campania parlamentară: Parlamentulū va avē sē incheie desbaterea bugetară, precum și alte legi de urgență, ca legea pentru mijlōcele de hrană, tractatulū comerțialū cu Serbia etc. După Pasol se vorū intrui din nou dietele provinciale, ér pe la mijloculū lunei lui Maiu se vorū intrui delegațiunile, pentru ca sē voteze bugetulū comunū. Dela mijloculū lui Iunie până la mijloculū lui Septemvre întregulū aparatū parlamentarū se va odihni. Pe la mijloculū lui Septemvre, dietele vorū avē sē desbată bugetulū pro 1894 și în Noemvre se va intrui parlamentulū. Guvernulū va finē o conferență cu șefii de partidū, în care se va discuta programulū.

Jules Ferry a schițatū în adunarea asociațiunei republicane câte-va puncte din programulū de reforme alū partidei republicane pentru perioda electorală iminentă, așa între altele modulū alegerilorū parțiale pentru cameră, micșorarea numărului deputațilorū, urcarea diurnelorū deputațilorū. Ferry critică cu deosebire praxa abusivă a anilorū din urmă, prin care camera adeseori a țermuritū competența esecutivei. Acēsta e o falsificare a regimului parlamentarū. Acēstă critică indirectă a regimului Carnot este în momentulū de față, când se face propaganda pentru Cavaignac, cu atâtū mai semnificativă, cu câtū Ferry în acea adunare a fostū lăudatū ca unū bărbatū de statū rēmasū intactū în scandalulū Panama. Unū membrū alū comisiunei de anchetă dīse intr’o alocuțiune, că pentru Ferry a sositū în fine ora pentru ca sē-și rēsbune. Acēstă manifestatiune se pōte privi ca începutulū unei noue candidaturi a lui Ferry pentru presidenția republicei.

Parlamentulū pentru Irlanda.

Rarū s’a întēplatū, ca cercurile politice englese se aștepte cu mai mare în-

FOILETONULŪ „GAZ TRANS.”

Reintorsū.

Novelētă, de *Margareta Moldovanū.*

(Urmare.)

Victorū rēmasē în salonū și începū a frunđari intr’o carte, ce era pe-o mēsută.

Contesa intră intr’o odăitā cu medicii. Doltsch începū visitarea. Când îi prinse mână, simți ca și când o săgētā i-ar trece prin corpū.

„Curiosū” — ougeta în sine — „cāți bolnavī n’am visitatū eu, și n’am simțitū nici o schimbare, față de totī am rēmasū rece; uite, acum nu sciu ce’mī e, par’că nu sunt celū de mai nainte”. Aceste și multe altele îi trecūră prin minte, pe când o visita. După-ce se fini visitarea și s’au consultatū medicii între sine, voiau sē se depărteze. Atunci ochii lui Doltsch se întēlniră cu ai contesei, o sguduitură internă i trecū prin corpū. Contesa observă ceva și dīse:

— „Ei, ce dicit domnule? Așa-i, că sunt slabă, nu-i mântuință, par’că însu și domniata ești îngrijatū”.

Mediculū se reoulesē îndatā.

— „O, nu mă rogū, dér uitāți, și eu suferū — suferū de nervi și acēsta imi causēază adeseori cāte-o astfelū de sguduitură”.

Contesa vēđēndū serioșitatea și fisonomia lui, care părea a fi sinceră, îi cređū. Mai conversarā puținū, apoi medicii s’au depărțatū.

Contesa, după depărțarea medicilorū, se retrase în odsia ei și se puse pe gânduri: „Ce ușuratā mă simtū acum, după visitarea medicului Doltsch; par’că chiar și mânăle îi suntū bine făcētōre... Când mă ougetū mai de aprōpe la fisonomia lui, par’că imi vinū așa cunoscute trāsurile acele, ca și când ar avē asemănare cu ale lui... a! dér, ce vorbescū? Emilū era tinērū frumosū, apoi nici nu avea barbă... ei, dér cine soie cum va fi elū acum; va fi bētrānū și elū de sigurū... Oh, de l’asī putē vedē barem odatā... fruntea și ochii medicului acēstuiā imi parū, ca și când ar avē asemănare cu a lui Emilū, da, cu ochii aceia frumoși... Se spune, că ochii suntū oglinda sufletului... Oh, de câte ori m’am uitatū eu la ochii limpedi ai lui Emilū și credeam, că și sufletulū lui e curatū,

insē m’am înșelatū în ei... și totū nu’l potū uita... o neliniște mă conturbă acum: de ce sē părea așa neliniștitū mediculū acesta?... Dōmne, mi-a fi datū ore sē-lū mai potū vedē încă odatā... dér dēcā ar fi acesta Emilū?... ce folosū, dēcā nu l’am pututū recunosce, apoi fiind-că congresulū e pe la fine pōte sē plece, fără de a-lū mai vedē — pōte nici când...”

Gânduri de aceste conturbau acum liniștea contesei.

Victorū de tōte aceste nici ideie nu avea.

La cină, contesa era fōrte indispusă și se retrase imediatū, după terminare, pretextandū, că simțindu-se obosită, merge sē se culce.

Mediculū Doltsch, după-ce eși dela contesa, merse acasă, era fōrte neliniștitū.

„Ce ore sē fiā cu mine astādī? Nu sunt la locū. Acum cu visita asta la contesa de Blendeur am pusū capētū neliniștei... mă mustră nisce ougete curioșe... după cum am vēđutū eu, contesa acēsta semēna încățva ou... cu Emmi, soția mea de odiniōră, pe care am părăsit’o... ore sē fiā Emmi? Dōmne,

oum sē schimbă omulū, ea este numai ca o umbră... dér totū bună, totū nobilă... Simtū, par’că așī vrē sē mai vēđū odată pe acēstă contesă... dér, dēcā arū fi Emmi, și m’ar recunosce, ce sē-i spunū... nenorocitulū de mine... am părăsit’o și m’am dusū departe de ea... dér ce folosū am avutū, căci liniștea sufletului mi-a lipsitū totdeuna... asta a contribuitū, de m’am făcutū așa rece față de totī omenii... Așa-i omulū în tinerețe, aspirēză totū la mai multū de-cătū e în realitate; caută mai multă ferioire, decātū i-a prescrișū sōrtea și etā, că în urmă se lipsesce și de aceea puțină, ce a avut’o la începutū... Așa am făcutū eu; ougetam atunci, că ferocirea și-o face omulū ou banii... am lāsātū pe Emmi, fiind-că n’a ereditū avere... da, am fostū unū miserabilū, am desprețuitū o inimă nobilă, de care eu nu eram vrednicū... și etā oum am fostū pedepsitū... am ban, am renume, însă n’am pe nimenī, care sē consimtă cu mine, mă mustră totdeuna conșoința... ce folosū de avere, renume, de tōte, dēcā n’ai liniștea sufletului... Așa sē pățescă totī aceia, carī aspirēzā la prea multū... Ei, dér acum, ce-i de făcutū? Sē merge îndērētū la contesa de Blendeur, apoi dēcā

toră la cercetarea ce voiesc să-o săvârșescă."

Să începe cercetarea. Caută, scormonesc de amănuntul și din firă în pără toate obiectele, precum: cărți, scrisori, vestimente și geamantan, cu un cuvânt toate, dă fără să aștepte ceva primejdios pentru stat. Nu i destulă atâta, intră și în celelalte odăi precum și în sala de propuneri, unde firesc erași afară de rechizitele de învățământ deplină corespunzătoare, alte minuni nu află. Eșind de aci, intră în sala școlii, apoi se suie în podul școlii, ocoară toate deamănuntul, dă totă ostentia deșertă. Se întorcă erași în locuința D lui învățător, iau un protocol despre oale săvârșite și cu aceea s'a finit aci.

De aci comisiunea se îndreptă spre Ibănesc, rogându pe d-lă învățător Mera să-o iusotescă ca martor la investigațiunea, ce este a se face la d-lă Isidoru Suceava. La locuința acestuia comisiunea făcă ca și în Hodac. Ceroș scormonesc toate până și viduala din podul casei, dă în deșertă, ziua de ieri era trecută. Iau un protocol despre cele isprăvite, și apoi drumul erași către Hodac, unde facă odărea și vredenului proprietar *Dumitru Lupu*, un bărbat de caracter solid și cu trageră de inimă spre tot ce țintese la înaintarea binelui comun național, bisericesc și școlar, aci se începe o cercetare și mai minuțioasă, băgându-și mâinile unii dintre membrii comisiunei chiar și în lădoiele cu fărină. Rezultatul: cai verzi. Înca un protocol despre cele sevărșite și apoi isprava e gata: „Unu fiasco complet, „ unu parturriunt montes“.

Ăta cum se lasă a fi seduși omeni serioși și cu poziții înalte prin minciunile și denunțările nebasate ale unor omeni lipsiți de simțul de respect și bunăcuvenință, conduși de ură și rea voință!

Ostenela comisiunei însă cu toate acestea n'a rămas fără de orecare rezultat real. Ea află în Hodac două școli și două biserici, cum rar li-se dă ocaziune să aște în alte comune; află mai departe, că în aceste două comune locuiesc o poporațiune pacnică, strădănică și conșcie de chemarea sa, carea, ce e drept, ține tare la limba, naționalitatea, portul și obiceiurile strămoșesc, dă pentru aceea în împlinirea datorințelor cetățenesc și adevărat patriotic, nu se lasă a fi întrecută de alții al cărora patriotism constă numai din denunțări nerușinate.

Nu ni-ar mai prinde nici o mirare despre nădrăvănia ca cercetările describe și nici ni ar cauza atâta durere, decât am ști, că sunt cauzate de străini și de adversarii noștri, despre cari bine știm, că în fiă-care cetățen și patriot adevărat, care ține la limba și naționalitatea sa, vedă câte unu agitator și trădător de patriă. Ne dăre însă, când vedem, că atari mișelii și blăstămății sunt puse la cale de omeni ești din sinul națiunei noastre, încât trebuie să constatăm în mod șa dureros adevărul cuvintelor: „inimicii omului, căsenii lui.“

Cercetările domiciliare din cestiune, de cari s'au scandalisat chiar și străinii binesimțitori și nepătimași, e lucru mai pe sus de totă îndoiela, că au fost inițiate și puse la cale, pe basa unor denunțări tendențioase, pline de răutate și pornite din poftă de răzbunare ale notarului dela Urisiu — dealtmintrelea cunoscut cetitorilor „Gazetei“ — *George Ternovén*, care a eșit dintr'o familiă cu frumoză reputațiune din acestu ținut, — cu consensul și la îndemnul școlului său *Nicolau Manța*, notar în cercul Ibănesc, asemenea cunoscut cetitorilor onoratei „Gazete“ încă din anii trecuți.

Acești omeni, când e vorba de interesele lor individuale și de realizarea scopurilor lor egoistice, nu se rușineză a recurge chiar și la mijloacele cele mai

josnice și primejdioase ale denunțării false față de frații de unu sânge și față chiar și de interesele cele mai sfinte ale națiunei, ce i-a născut. Cel din urma s'a mai distins și în anii trecuți pe terenul isprăvirilor patriotice de acestu soi, făcându cercetare domiciliară prin anii trecuți și d-lui preot capelan *Ioan Petru* din Ibănesc. Acesta, de când s'a aplicat de notar prin spriginul și pătina sinceră a fruntașilor din comunele cercului lui, și-a dat silința cu diverse ocaziuni a arunca sēmēnta discordiei între inteligența acelor comune, unde totdeauna a domnit armonia și bună înțelegere. Ținta, ce o urmăresc e, ca de o parte să câștige favorul superiorilor săi pentru multe cauze nedrepte ale sale, și de altă parte, ca să abată ochii și atențiunea superiorilor săi dela abuzurile, neglijențele și defraudările de bani, comise asupra locuitorilor acestor comune în anii trecuți, când pus fiindu sub cercetare disciplinară. Inșuși solgăbirul său erupse publice în cuvintele: „Mă miră, cum de nu au luat bieții omeni lumea în cap spre America, de jafurile comise de notarului lor.“

Cel dintâiu, cunoscut publicului din acestu ținut prin vitejile, ce le arată aproape în toate convenirile, unde participă, își află deosebită plăcere întru a insulta și batjocori în mod cât se poate mai trivial, prin epitete ce numai în dicționarul lui se pot afla, totu ce e inteligent românesc și în special pe preoți și învățători, despre cari susține alături cu toți dușmanii și renegații noștri, că sunt seducătorii blândului popor român, care de-altmintrelea ar fi bun și ascultător față de mai marii și dăile. Acesta prin denunțarea falsă susținută a avut intențiunea de a-și răbuna asupra unor fruntași din comunele Hodac Ibănesc pentru curajul bărbătesc, cu care la anumite ocaziuni au răspuns cu dispreț și indignațiune nequalificabile timbrări și insulte aruncate publice în prezența lor la adresa tuturor preoților și învățătorilor români.

Mărginindu-mă deocamdată pe lângă acestea în sperarea, că dă totuși pe viitor voru lua lucrările o altă direcțiune și că își vor aduce aminte și numiții denunțatori falși de resplata finală a tuturor celor folositori de unelte servile, — închei cu cuvintele: „Feresce-ne Dōmne de prietini, că de dușman ne vomu feri noi!“

Rituanulă

Sbuciumările lui „Argus“

Blașiu, 12 Faură 1893

Bietul „Argus“! Prinsu cu minciuna, ca Țiganul, din poveste, la slăbina popii, și luat de scurtă pentru insanitățile „criticelor“ sale din „Unirea“ se svărăcesc în chip și formă, dă dă va scapa din încurcatura în care a intrat, grația înțelepciunii lui de critic „moderat.“

Ce vră „Argus“? Elu vră „propășirea pozitivă—negativă a nēmului românesc“ — Bravo! Suntem salvați! Cum? Prin „una și alta“ — titlu sub care își scrie „criticele“ sale „positivo-negative.“

Dă lucrul naibei! Pe când „Argus“ încăleca mai strajnic pe bustrul său, închipindu-și că astfel o să ajute „propășirea pozitivă-negative“ a poporului român și în specialu societății din Blașiu, de care l'a cuprinsu — fă dă la urechiă — mare durere de inimă, ăta că se ivesc unu „Aminu“, care cutăză a lă înfrăna puțin în mersul său „reformatoriu“, arătându-i, că încurcă adevărul, că scote fum și de unde nu este foc și îi dă să înțelgă în fine, că vede unde nu-i de vedut, și unde ar trebui să vedă și să audă acolo se face orb și surd.

Observațiile aceste pucece din sinceră inimă și apărute în N-rii 16 și 17 ai „Gazetei Transilvâniei“ din a. c. l'au neliniștit și scos din sările pe „Argus“,

caci în nr. 6 alu „Unirii“ ărași se apucă de-o pologică „progresisto-negativă“, încercându-se a dăscăli pe „Aminu“.

Și, mă rog, de ce nu? E mare „necuvință“ ca cineva din Blașiu să cuteze aș ridica glasul contra lui „Argus“, care vră reformarea *ex radice* a poporului român în genere și a societății din Blașiu în speciă. Ba, ce-i mai mult, „Aminu“ scrie în tonu necrutător!

„Argus“ mă dăscălesc pentru acestă îndrăznelă. Și cu ce? Cu proverbul francez: „Le style est l'homme.“ Ei, bine. „Pater peccavi.“ Cred, că te simți atinsu, dă ce să-i faci? Vorba Românului: „după sacu petecă.“ Dăcă, clarissime „Argus“, am uezutat a te onora cu gentilețele ce le citezi în foia „Unirii“, nu trebuia să te superi. Pentru ca să fi liniștit, trebuia să-ți ieși ostentia a răfoi colecția foii, în care scrii, unde ai fi aflatu de siguru gentilețele și mai și, ai fi aflatu termini și exemple de proverbială *maliciă* la adresa unui organ românesc de publicitate; între altele asemănarea cu „animalu mintosu“ din fabulele lui Doui, care forte se potrivesc cloacăloru dela „Unirea“. M'am folosit de termini ce mi-i impuți, pentru-că, sinceru să ți o spunu dela „Argus“, eram siguru, că numai așa vou fi început și că numai astfel de termini vă placu.

Onorabili cetitori pot prin urmare să fi convinși, că „grațiositățile de stilu“ citate de d-lă „Argus“, mai curend sunt marfa importată dela jupăni săi frați politici din Aiud, decâtu din Seghedin, ori din capitala „Kulturegyet“-ului. Pardon — pōte că d-lă „Argus“ să fi importat oeva și de-acolo, căci sunt cam obișnuți în foia din Roma-mică.

Dă nu stau de vorbă cu „Argus“ pentru grațiositățile analoge celor din „Unirea“, pe cari dănsul pe nedreptu mi-le încarcă în spinare. Ceea ce m'a îndemnat mai alesu să-i replic, este mania d-sale de a căuta în mine „celu puțin doi.“ Compătimescu pe „Argus“, că agerii săi ochi încep să sufere de *miopia*. Cu dreptul cu care „Argus“ caută în mine pe „celu puțin doi“ aș pute să caut și eu întrinsul pe cel puțin patru, unu mai pățimas decât celalalt. Dă fiind-că eu n'am obiceiul să fac astfel de deducțiuni „logice“ lasu lui „Argus“ meritul de-a fi descoperit prima dată în lume, că 0 + 1 face doi.

Te înșeli însă d-le „Argus“, când crezi că „Aminu“ ar fi doi, și încă doi cavaleri „apărători—nechiamați—ai sexului frumos.“ Domni, cari sunt forți în ale hebraice și biblice, te-ar pute înveța, că „Aminu“ nici decâtu nu pōte însemna pluralitatea autorilor. Dă, ce să-i faci? „Celu ce sufere de bōla galbinării, tot felul de colere lui galbenă îi pare.“ Dăcă pōte „Una și alta“ (mai bine dăș: „Trēca-flēnoa“ — Cor.) a d-lui „Argus“ se plămădesc de mai mult, d-sa cugetă, că tōte merg așa și în halucinațiile sale deduce, până la minunație, că „Aminu“ sunt „celu puțin doi“: „un filologu-exegețicu și un filosofu — esteticu.“

Bravo Johann!

Printre șire „Argus“ imi mai dispută și cavalermult. Mă foloscu de ocazi pentru a i-o spune francu, că de așa felu de cavalermu cum arată „Argus“ în cestiunea acestă, mă vou feri totu-deuna. Har Domnului, eu încă n'am ajunsu nici odată în situațiunea de-a mi-se dice „mimicosu și obraznicu“ ș'apoi a tăc infundat, ca „Argus“. D-sa însă trebuie să tacă, n'are încătrău, căci dice o vorbă românească: dă neoză mând și — plăcinte!

Lasă-te dăcă, d-le „Argus“, de filosofare, că pōte ți-ar merge mai bine. Nu trăi cu prepusuri, căci se scrie în cărțile sfinte: „*factum non praesumitur nisi probetur*“ „Aminu“ e unu singuru om, care cunosce pe „Argus“ din crescut până în tâlp, precum și pe sēmăni săi.

Cunosce trecutul atātu mai depărtat cātu și mai apropiat alu vieții sociale din Blașiu. Elu se bucură din inimă de cei ce voiesc propășirea nēmului românesc. Totu din sinceră inimă recomandă lui „Argus“ să se lase de criticele lui sterpe și fără nici o basă reală și combată, dăcă pōte și are voi, corupția și fățaria, și atunci de siguru își va căștiga unu titlu de merit la activul „scrierilor sale literare“.

Înainte de-a încheia, nu pot să nu spunu d-lui „Argus“, că m'a îndatorat forte prin pluralul majestaticu, cu care mă onoreză în răspunsul d-sale. Altă dată nu-i vou rămân nici eu datoru. M'ăși bucura, mai departe, decât m'ar prezenta pe cei doi critici iscodiți de fantasia d-sale, ca să pot și eu ride „două seri“. Dăcă o va face acestă îi promit, că-i vou da o posă fidelă a „Argusilor“

Acum să închei și eu cu d-lă „Argus“, întrebându: „Unde e morala?“ Bucuroșu i-o spun: Morala e, în a nu te încerca să-ți bați jocu, să flecăresc și să amestec lumea cu frase a la positivo-negative. Flăcurile aș nu mai numără, ele cel mult pot stărni risu și compătimire. „*Mai multă modestă*“ d-le „Argus“, căci mi-se pare chiar starea socială te obligă să o practiezi. Nu-i așa?

Aminu.

DIVERSE.

Aventurile unui călărețu. Dărul „Nowye Wremja“ dă următoarele amănunte interesante asupra călătoriei principelui Vjasewski, care cu tōtă opunerea prietinelor și ale rudelor a întreprins unu voiaju călare de-alungul Asiei. După cum spune chiar elu într'o scrisore, principele își pusesc de gând să întrcă pe oficerul de cazaci, Pjeoikov, care a venit călare din fundul Siberiei până la Petersburg. Principele a străbătut deja călare Siberia, Mongolia, pustul Tobi, Ohina, Tonking, Annam, Kochin-China și Combodja și a ajuns în Siam. Până acum elu a călărit în continentu (afară de repausurile necesare) vreme de 16 luni. 3 părți din drum le-a făcut deja. Călătoria a fost cātu se pōte de aventuroasă. În China principele Vjasewski a fost atacat în trei rânduri de bandiți și a fost rănit în două rânduri. Autoritățile chineze i-au făcut totu felul de șicane și au voit să nu lase să trecă prin ținutul Kansi spre Tonking. Numai mulțumită întunerului nopții și iufelii calului său, a putut el să treacă granița. În pădurile din Annam și din Kochin-China, principele s'a îmbolnăvit de mai multe ori de friguri. În Combodja era să se înce de difterite ori, fiind-că ținutul era inundat de ape și sēmăna cu un lac imens. Din China în colo principele a mersu cu o trăsura cu 12 cai. 9 dintre aceștia i-a perdut pe drum și numai cu trei a ajunsu la Siam. Acolo era aproape să moră de fōme, căci locuitorii vedend că i e uropenū, n'au voit să i dea cu nici un preț mâncare. În ținuturile acele păduroase, elu n'a putut să cumpere nimic din causă că locuitorii nu cunoscu de cātu comerțulu cu schimb; ei nu șiau ce-să banii și principele n'avea la elu de cātu bani. De aceea a trebuit să se hrănescă cu locuste și cu fructe sălbatice. La urma urmei niscoe tălhar i-au furat hainele de pe elu: — „La Bang Rok“ — scrie principele — „am ajunsu în costumul lui Adam. Din ferioare locuitorii de pe aci umblă totu în costumul acesta. Ast-fel că „neglijeu“ meu nu le face nici o impresie...“ În Iunie, 1893, principele nădăduesc să fie și în Rusia. Interesant e faptul, că principele a întreprins călătoria asta aventuroasă neșoptită de nimenea.

Proprietar Dr. Aurel Mureșanu.

Redactoru responsabilu: Gregoriu Matoru.

Cursul pfeței Brașov

din 16 Februarie st. n. 1893

Bancnote românești	Cump. 950	Vând. 953
Argintă românească	"	" 945
Napoleon-d'or	"	" 955
Lire turcești	"	"
Seris fonc. „Albina“ 6%	"	"
" " " 5%	"	"
Imperial	"	"
Galbin	"	" 558
Ruble rusești	"	"
Mărci germane	"	" 58.80
Discountul 6-8% pe an.	"	"
ostă ungare [2-a emisiune]	"	"
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	"	"
Bonuri croato-slavone	"	"

Cursul la bursa din Viena

din 15 Februarie st. n. 1893.

Renta de aur 4%	115.75
Renta de hârtie 6%	102.25
Imprumutul căilor ferate ungare	122.40
do argintă	102.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (prima emisiune)	120.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de Bonuri rurale-ungare	96.20
Despăgubirea pentru dijma de vină unguerească	97.50
Imprumutul cu premiul unguerească	151.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	144.—
Renta de argintă austriacă	99.20
Renta de hârtie austriacă	98.85
Renta de aur austriacă	118.90
Losuri din 1860	147.90
A acțiunile băncii austro-ungare	993.—
A acțiunile băncii de credit austr.	379.25
A acțiunile băncii de credit ungar.	328.—
Galbeni împărătesci	5.67
Napoleon-d'or	9.61 1/2
Mărci 100 Imp. germane	59.17 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	120.95

Nr. 723-1893.

PUBLICAȚIUNE

privitoare la prezentarea fașiunilor pentru dare de câștig clasa III.

La provocarea oficiului de dare orașenesc din 30 Decembrie 1892 Nr. 6442/92 pentru așternerea fașiunilor dării de câștig clasa III până în 20 Ianuarie 1893, numai o parte mică de contribuabil au răspuns.

În urma Emisului Înalțului Minister reg. ung. de finanțe, cu data Budapesta 25 Noembrie 1892 Nr. 78806/92, se provoacă din nou prin acesta toți Industriștii, meseriașii, neguțătorii, antreprenorii, agenții, avocații, medicii, spiterii, inginerii, arăndașii s. m. d. cu un venit totți care cadu în categoria dării după câștig clasa III să și predea fașiunile corect scris, care vor servi de basă la prescrierea dării pe anii 1893, 1894 și 1895 până la 18 Februarie 1893 la oficiul de dare orașenesc.

Acelora, care nu și vor așterne fașiunile respective, li-se va măsura darea după datele, ce se vor constata din partea oficială.

Contribuabilii sunt îndatorați, până în 18 Februarie 1893, să declare câștigul curățu ce au obținutu din meserie sau afaceri în trei ani, precedenți anului 1893 adică 1891, 1892, 1893.

Sau deca afacerea n'a duratu toți trei ani să declare câștigul curățu numai pe timpul cătu au exerciatu comerțul, sau meseria. Ca câștig curățu se acceptă acea sumă, care rezultă după ce se scoadă cheltuelile necesare pentru comerțul, sau meseria. Cheltuelile proprietarului afacerii, respective contribuabilului, care nu aparțin la purtarea afacerii sau între prinderii, deca pentru susținerea lui, a familiei, sau a casnicilor, nu e permisă a fi subtrase din venitu sau câștig.

Acela care are câștig sau venitu din diferite specii de comerț sau întreprindere este obligatu pentru fiecare specie separată, să subșternă fașiune de câștig.

Acei contribuabili, care au în serviciul lor ajutoare sunt îndatorați a prezenta pe lângă fașiune o listă în care se induc numele, timpul intrării în serviciu, și salariul lunar sau anual al respectivilor ajutoari.

Contribuabilii, care vor întreprinde vre-o afacere după conscripția dării sunt obligați în termen de două luni dela ziua deschiderii neg. țului sau întreprinderii, a subșterne fașiunea. Formulare de fașiuni de dare, cum și formulare pentru însemnarea ajutoarelor și predau partidelor la oficiul de dare orașenesc.

Contribuabilul este obligatu a induce în rubricile fașiunii datele necesare cu conștientitate, în locu de juramntu a subșcrie fașiunea, care subșcriere valorează ca parolă de onore împreună cu locul și datul estradării.

Arătările neadevurate sau neaște induse în fașiunea dării clasa III după negoțulu sau ori și ce întreprindere, care aruncă câștig ori venitu, cu scopu de a prescurta erariul financiar, vor fi privite ca transgresiuni, care se vor pedepsi cu plate sumei de odata până în opti ori mai multo deca tu suma cu care a fost erariul financiar pagubitu. Ca cifră de paguba se va lua acea sumă, care va fi constatată de organele ce sunt însărcinate cu măsuraerea dării de câștig.

Brașov, 9 Februarie 1893.

35,3 - 3. Magistratul orașenesc.

Numere singurate
din „Gazeta Transilvaniei“
la 5 cr. se potu cumpăra în
librăria Nicolae Ciurcu, și
în tutungeria I. Gross.

„Someșana“

institutu de credit și economii în Deșiu.

CONVOCARE.

Acționarii institutului de credit și economii „SOMEȘANA“ societate pe acții în Deșiu, se convocă conform § lui 16 din statutele societății la

a III-a Adunare generală ordinară,

care se va ține în Deșiu la 9 Martie 1893 st. n. la 10 ore înainte de amēdă, în localitatea institutului.

OBIECTELE:

1. Raportulu direccțiunii și comisiunii de revisiune despre anul de gestiune 1892.
2. Examinarea bilanțului și distribuirea profitului curățu.
3. Deciderea asupra ridicării capitalului social.
4. Modificarea, eventualu întregirea statutelor.
5. Fixarea marcelor de prezență.
6. Alegerea unui membru în comisiunea de revisiune.
7. Eventuale propunerii în limitele statutelor.

Domnii acționari, care dorescu a participa la adunare în personă sau prin plenipotențiat, conform §-lui 18 din statutele societății, sunt rugați aș depune acțiile, eventualu documentele de plenipotență, cel puțin cu 2 ore înainte de ședință la casa institutului.

Deșiu, la 8 Februarie 1893.

Direcțiunea.

41.1-1,

Pilulele pentru curățirea sângelui
mai nainte numite „Pilulele universale“ ale lui
I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptulu numirea din urmă, deoarece în faptă sunt foarte multe bôle, la care aceste pilule au probatu efectulu lor escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lățite și puține familii se vor afa la care ar lipsi o mică provisiune din acestu medicamentu de casă escelent.

Sau recomandat și se recomandă de cătră mulți medici aceste pilule ca medicamentu de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei misturri și constipații, precum: perturbarea în circulațiunea fierii, suferința de ficat, slăbirea mătelor, colica cu vnturi, congestiunea la creeri, hămorhoide (vina de aur) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemiei și asupra bôlelor ce isvorescu din acesta, precum: gălbinae, dureri de capu nervose ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucră așa de ușor, încatu nu pricuiescu nici cele mai mici dureri și pentru aceea le poțe folosi și cele mai slăbite persoane, chiar și copiii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singuru numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15 la Viena, și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Unu sulă cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr., trimițendu-se nefrancat cu rambursă 1 fl. 10 cr. Deca se trimite suma banilor înainte, costă unu sulă cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puținu de unu sulă nu se poțe espeda.

NB. În urma lățirii lor celei mari, se imiteză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume Pilule purificătoare de sânge ale lui I. Pserhofer și numai acelea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este provădită cu iscălitura I. Pserhofer, și care poără pe capaculu cutiei totu aceeași iscălitură în coloro roșu.

Printre neumeratele s risori, prin care consumecți acestor pilule mulțamescu pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și greie bôle, lăsamă să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebunită odata aceste pilule, le recomandă mai departe.

Schlieberach 22 Oct 1888.
Stim. D-le! Subsemnatulu mă rog a-mi trimite 4 suluri cu pilule purificătoare de sânge care în adeveru sunt foarte folositoare și escelente.
Cu dist. stimă Ig. Neureuter, medicu.

Herasche lângă Flödnic 12 Sept. 1887.
Stim. D-le! A fostu voința lui Dumnezeu, că pilule D-v. au ajuns în mâine mele, și rezultatulu dela acestea îtu atribui D-v. Mă recisum în patulu de le și astfelu încatu nu mai putēm lucră și a-si fi sigură deca mōrtă, deca nu m'ar fi scăpātă minunatele D-v. pilule. D-deu se e binec vintese de mi de ori. Amu confiența, că pilulele D-v. me voru face de totu sănătōsă, așa precum a folosită și altora.
Theresia Kullfi.

Wiener-Neustadt. 9 Dec. 1887.
Stim. D-le! În numele māt și mei mele de 40 ani îtu exprimă cea mai caldōrsă mulțămire. Dēnsa a suferit 5 ani de catarū la stomacū cronicū și de apă. Viēța i era unu chin și se credea deca de perdată. Prin întēmplare a căpātātū o cutiă cu escelentele
cu cea m i mare stimă Ana Zwicki.

dela W. Otm. Bernhard din Lindau în contra tuturor greutăților la stomacū. O buteliă 2 fl. 60 cr., o jumătate buteliă 1 fl. 40 cr.

Alfiă americană, celū mai bunu mijlocū în contra tuturor suferințelor reumatice: durerilor la șira spinării, ju ghituri, ischiasu, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de capu, junghiuři la urechi etc. 1 fl. 50 cr.

Esență pentru ochi, vederei, în flacone originale a 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minunatulu balsamū englezescū, o sticlă 50 cr.

Prafuri în contra tusei (Fiakerpulver in contra catarului, rēgușei etc. 1 cutiă 35 cr. cu trimiterea francată 30 cr.

Franzbranntwein cu seu fără sare o sticlă 70 cr.

Balsam contra degeraturei de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscutu ca celū mai sigurū remediu contra suferințelor de degetură de totu felulu, precum și spre vindecarea ranelor forte invecchite. 1 borcanū 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Helso seu Gesundheitssalz, unu remediu escelentū în contra catarului, lui, la stomacū, precum în genere în contra tuturor suferințelor ce provin dela mistuirea neregulată, unu pachetū 1 fl. mijlocū probatū în contra umflăturii

Balsamū în contra gușilor, la gātū unu flaconū 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Esență de vieță. (Picăturile din Praga) în contra stomacului stricatū, misturrii rele, greutatei de totu felulu, unu medicamentu de casă escelentū 1 flaconū 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Prafuri în contra asudării picioarelor. Acestu prafu delatū picioarelor și mirosulu neplăcutū, conservăză încălțăminte și este probatū ca nestricăciosū. Prețulu unei cutii 50 cr., cu trimitere francată 75 cr.

Suculū-Spitzwegerich unu medicamentu de casă foarte cunoscutū și escelentū în contra catarului, rēgușei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr., 2 sticlūe dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada-Tannochinin de I. Pserhofer, de unu lungu șiru de ani recunoscută de medici ca celū mai bunu mijlocū pentru crescerea părului. Unu borcanū elegantū adinațu 2 fl.

Plastru-universalu, de prof. Steudel, la rane din lovitură și impunsu, la totu felulu de bube rele și la umflături invecchite, ce se spargū periodicu la picioare la degetu. la rānile și aprinderile de țite și la multe alte suferințe de acestu soiū s'a probatū de multe ori. Unu borcanū 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală purgativă de W. Bullrich. Unu medicamentu de casă escelentū în contra tuturor urmārilor digestiunii stricate precum: durere de capu, amețēla, cărei la stomacū, acrēla în gātū, suferințe haemoridale, constipațiune etc. Unu pachetū 1 fl.

Afără de preparatele aci amintite se mai află toate specialitāile farmaceutice indigene și straine, anunțate prin to te țiarele austro-ungare și la casū, când unele din aceste specii nu s'ar afa în depositu se voru procura la cerere promptu și ieftinu.

Trimiterile prin poște se efectuează iute, deca se trimite prețulu înainte; comānde mai mari și cu rambursă a prețului.

I. PSERHOFER, farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse No 15.

Franco se efectuează acele comānde numai deca se trimite mai nainte și resp. porto poștalū, în casulū acesta speșele poștale sunt multū mai ieftine, deca tu la trimiteri cu rambursă.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule a căror instrucțiune este provădită cu iscălitura I. Pserhofer, și care poără pe capaculu fiă carei cutii totu același iscălitură în coloro roșu

Susamintitele specialitāți se află și în Budapesta la farmacistul I. von Török, Königsgasse 12. 17.4-12